ڕاوێژکاری دارایی بۆ کەسانی تازە دەستپێکردوو

□ هیوا ئەحمەد ـ پیشکار

ئەگەر تازە دەستت بە کار کردووە و هێشتا نازانیت پارەکەت چۆن بەڕێوە ببەیت، ئەم ڕاوێژانە بۆ تۆن.

ئەگەر تازە دەستت بە کار کردووە و هێشتا نازانیت پارەکەت چۆن بەڕێوە ببەیت، ئەم ڕاوێژانە بۆ تۆن. زۆر جار کەسانی تازە دەستپێکردوو بە مووچەیەکی باش دەست دەکەن بە خەرجکردن، بەبێ ئەوەی بیر لە داهاتووی خۆیان بکەنەوە. ئەمە تەنها بۆ ئەوە نییە کە پارەیان نییە، بەڵکو بۆ ئەوەیە کە هێشتا ڕێگای ڕاستیان بۆ ڕێکخستنی پارەکەیان فێر نەبوون.

یەکەم شت ئەوەیە کە بڕێک پارە لە مووچەکەت جیا بکەیتەوە پێش ئەوەی هیچ شتێکی تر بکەیت. ئەمە پێی دەڵێن پاشەکەوت. ئەگەر مووچەکەت ٥٠٠ دۆلارە، دەتوانیت ٥٠ دۆلار یان ١٠٠ دۆلار لە هەر مووچەیەکدا جیا بکەیتەوە. بڕەکە گرنگ نییە، گرنگ ئەوەیە کە بەردەوام بیت. کاتێک ئەم پارەیە لە حسابێکی جیاوازدا دادەنێیت، کەمتر وەسوەسەت دەکات بۆ خەرجکردنی.

دووەم شت ئەوەیە کە بزانیت پارەکەت بۆ چی دەڕوات. زۆربەی خەڵک نازانن مانگانە چەند پارە بۆ خواردن، گواستنەوە و کرێی خانوو خەرج دەکەن. تەنها تۆمارکردنی خەرجییەکانت بۆ ماوەی دوو مانگ زۆر یارمەتیت دەدات. دەتوانیت لە مۆبایلەکەتدا تێبینی بنووسیت یان لە کاغەزێکی بچووکدا بیانڕۆنیت. مەبەست ئەوە نییە خۆت سزا بدەیت، بەڵکو تەنها بیانووەکان ببینیت.

سێیەم شت ئەوەیە کە ئەرکی دارایی بۆ خۆت دابنێیت. بۆ نموونە، ئەرکێک بۆ ئەوەی لە ٦ مانگدا ١٠٠٠ دۆلار پاشەکەوت بکەیت، یان ئەرکێک بۆ ئەوەی قەرزی کارتی کرێدیتەکەت لە ساڵێکدا تەواو بکەیت. کاتێک ئەرکێکت هەبێت، هەڵبژاردنەکانت ڕوون دەبنەوە. هەر شتێک کە ڕێگرێت لە گەیشتن بە ئەرکەکەت، دەبێت بیر لێ بکەیتەوە پێش ئەوەی بیکڕیت.

چوارەم شت ئەوەیە کە ڕێگە بە خۆت بدەیت پارەکەت بۆ شتێک بەکار بهێنیت کە خۆشی بۆ دەژیت. ئەگەر هەموو پارەکەت بۆ پاشەکەوت بکەیت و هیچ بۆ خۆت نەهێڵیتەوە، زۆر زوو بێزار دەبیت و دەگەڕیتەوە بۆ خەرجکردنی بێ بیرکردنەوە. باشترە بڕێکی دیاریکراو بۆ خۆشی خۆت دابنێیت، بەبێ هەست بە تاوان.

پێنجەم شت ئەوەیە کە لە سەرەتاوە بیر لە باج بکەیتەوە. ئەگەر کارت لە شوێنێک کار دەکات کە باج لە مووچەکەت نابڕێت، دەبێت خۆت بیر لە پارەدانەوەی بکەیتەوە. ئەمە بۆ زۆرێک لە کەسانی تازە دەستپێکردوو سەرچاوەی سەرسوڕمانێکی گەورەیە. ئەگەر پێشتر بیرت لێ کردبێتەوە، ئەو کاتە ئامادەکاری باشتر دەکەیت.

هەرگیز پێویست ناکات هەموو ئەمانە لە یەک ڕۆژدا بکەیت. تەنها یەک شت هەڵبژێرە و بۆ ماوەی یەک مانگ بەردەوامی پێ بدە. دواتر شتێکی تر زیاد بکە. ئەم جۆرە گۆڕانکارییە بچووکانە وردە وردە دەبنە عادەت، و عادەتەکان ئەوانەن کە لە کۆتاییدا کاتێک دەگۆڕن.

ئەحمەد ڕەشید: ئەگەر ئەمساڵ ڕێگەی پێ نەدەین، ساڵی داهاتوو ئەستەمە

سەرکردەی یەکێتی ڕاگەیاندنی کوردستان باس لە ئەگەری ڕێگەنەدان بە بەشداری یەکێتی لە هەڵبژاردنەکانی ئەمساڵ دەکات و دەڵێت ئەگەر ئەمساڵ ڕێگەیان پێ نەدرێت، ساڵی داهاتوو ئەستەمە بگەڕێنەوە.

□ ئامادەکردنی دیدەنی: ڕێزان عەلی، ئامادەکاری: ئەحمەد پیرداود

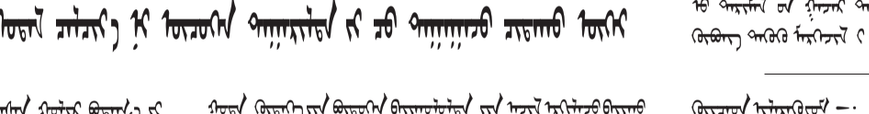

هێشتا ڕێگا هەیە؛ ڕاوێژکار ئەمیر: ئەگەر ئەمساڵ نەچینە هەڵبژاردن، ساڵی داهاتوو ئەستەمە

□ ئامادەکردنی دیدەنی: ڕێزان عەلی، ئامادەکاری: ئەحمەد پیرداود

هێشتا ڕێگا هەیە؛ ڕاوێژکار ئەمیر: ئەگەر ئەمساڵ نەچینە هەڵبژاردن، ساڵی داهاتوو ئەستەمە بگەڕێنەوە

□ ئامادەکردنی دیدەنی: ڕێزان عەلی، ئامادەکاری: ئەحمەد پیرداود

هێشتا ڕێگا هەیە؛ ڕاوێژکار ئەمیر: ئەگەر ئەمساڵ نەچینە هەڵبژاردن، ساڵی داهاتوو ئەستەمە بگەڕێنەوە

□ ئامادەکردنی دیدەنی: ڕێزان عەلی، ئامادەکاری: ئەحمەد پیرداود